

tázni. Ezt az önmegnyugtatót szállítja az oxfordizmus, amely a tömegszuggesztív **erejével szentesíti a jómódúak magatartását a válság növekedése idején**.

Ádám Elek

A NÉPESEDÉSPOLITIKA KÉRDÉSEI mindinkább az érdeklődés középpontjában kerülnek. Természetesen a kérdések felvetésének s a gyakorlati népesedéspolitikának a módja igen különböző. Németországban pl. fajbiológiai kérdés; a német népesedéspolitika gyakorlati eszközei: az alacsonyabb fajokkal való keveredés tilalma; a „nemzeti incesztus és vértabu”; a házasságokat kölcsönökkel segítik elő, az abortuszt tiltják, stb. Olaszországban a gyermekáldás: szintén jogi védelemben részesül. Egész ellenkező természetű a kérdés Oroszországban, ahol nem a népesedés elakadása, hanem a rohamos gyarapodás a népesedéspolitika központi problémája. A Dunamedence államaiban szintén adott a népesedés kérdése, itt azonban a probléma szinte érintetlen: a gyakorlati megoldás helyett, ami végső fokon olyan új társadalmi átszervezést igényel, amit itt elvárni sem lehet — dül az elméleti kesergés. A „veszélyben a nemzet” jelszava elsősorban a magyarországi Dunántul-problémában jelentkezik. Ez a kesergés már oly' általános, hogy bevonult a politikába, átítatta a szellemi áramlatokat, befolyásolja az emberek jórészének amugy sem tiszta látását. Politikai és irodalmi visszhangja mind erősebb a riadság és ijedtség a visszhangja. Az összefüggéseket nem látó gyötrődve félti nemzeti, népi alapjait és segítség után kiált. Joggal. A gyötrődés indokolt. A jelenlegi termelési rend gazdaságilag és ideológiailag egyaránt oly' irányba hat, hogy a népesedés elakadása, sőt apadása kikerülhetetlen. A továbbszaporodás anyagi tényezői bizonytalanok. A nép felső rétege, a gazdagparasztság egykés. Nem akar gyermeket, s ellenére a büntetőtörvények tiltó rendelkezéseinek az abortusz mindenütt dívik. Az uralkodó középosztály támasza és tartaléka pusztulóban. Ez magyarázza a sötétben látó szemléletet s a „pusztuló nemzet” legendáját. Viszont ez a népesedési elapadás csak a birtokon belüli osztályok sajátossága, az ipari munkásság és a szegényparasztság általában szaporodik tovább, számára az anyagi bizonytalanság tényezője korántsem oly' erős. A polgárság és a gazdagparasztság népesedési előrehaladását kézzelfoghatóan befolyásolja ezeknek a rétegeknek a családközösségi gondolkodása. Az ellátott osztályok nem mernek szaporodni. Szinte csak az ellátatlanok szaporodnak. Viszont ez utóbbiak sarjainak biológiai alkatán észrevehető a munkabér és a falusi nyomor bélyege. A népesség így mindenképpen pusztul. Míg azonban ez utóbbi tények miatt alig sir a toll, a gazdagparasztság fogyását a középosztály és a polgárság ideológusainak jeremiádjai kísérik. E jeremiádokban a főhelyet foglalja el a „nemzeti vitalitás” megfogyatkozására való rámutatás, de hogy miért, arra már csak elvétve kapunk feleletet. Persze a Dunántul pusztuló és egykés magyarországa korántsem csak magyar tünet, mert fogyatkozik ott pl. a germánság is, mely pedig az általános beállítások szerint Dunántul a magyarság rovására szaporodik. A Bánátot is már régen a románság és németség temetőjeként emlegetik. Ez a temető itt is temetőhangulatban jut kifejezésre s ugyancsak nemzeti kérdés itt is. Mindez azonban édeskeveset számít: a bánati gazdagparasztságot tovább egykés, abortál és apad. Az adatok világosok. A *Fundatia Carol* szociográfiai osztagai pl. a következőket közlik: *Macedonia* községnek 1800-ban 1386 lakosa volt, 1935-ben már csak 956: *Fibis* román és német lakosságú községben az 1875-79 évek 614 ujszülöttjével szemben 1930-34 már csak 169 szülést mutat fel: *Sämbäteni községben* (tisza román) 1925-ben a természetes szaporulat mínus 34 ezre-

lék s a családok megoszlása a következő: egy tagú 7.6%; 2 tagú 23.2%; 3 tagú 26.3%; 4 tagú 21.8%; 5 tagú 12.5%; 6 tagú 5.1% és 7 tagú 2.4%. Vagyis a lakosság nagytöbbségét a kevés tagú családok alkotják. Nem jobb a helyzet *Sârbova* községben sem, ahol a természetes szaporulat minus 14.5 ezreléket tesz ki. A terhességek 70.1%-ból sohasem lesz keresztelős így az abortus népszokás. A clujji *Institut de Igiena* megbízásából anketőző dr. *Râmneantu* is megerősíti a Bánáti pusztulást. *Varadia* községben 1778-tól 1933-ig a születések száma 69.4%-kal csökkent. A terhességek 67% megszakad; 380 terhesség közül (1929–1934-ben) 251 abortussal végződött; *Banloc* községben 128 nő abortált, a népesség állandóan csökken. Általában a bánáti falvak 1910 és 1930 között 50.144 emberrel kevesbedtek (6.1%), amikor a fejlődés logikája évenként átlag tiz ezrelék növekedést vár.

Az egyke-pszichózis, ez a megfordított — gyermekgyilkos — Oedipus-komplexum mindenütt terjed s riogatja a középosztály értelmiségi köreit. A kétségbeesés, temetőhangulat, népsiratás már-már középeurópai *közlira*. A problémák szociális megértése sehol, és sehol a biztató **optimista** látás. A középrétegek hangulatát mindenütt a fogamzás elleni machinációk s az abortus „fátuma” kísérti. Ugyanakkor érzi, hogy a gyermektelenség, a falvak vezetőrétegének pusztulása társadalmi vonatkozásban kihat ő reá is, elpusztítja rezervoárját, csökkenti népi támaszát. A kesergés tehát érthető. A gazdag Bánát **gazdag** parasztságának demografiai hanyatlása ugyanazt a pszichozist termeli ki, mint Magyarországon a Dunántul magyar lakosságának elapadása Mindakettő egy gazdasági-történeli szakasz szimboluma. *Bányai Imre*

A „SZABADSÁG ÉS BECSÜLET BIRODALMI GYŰLÉSE.” A világ közvéleménye, a márciusban lezajlott német népszavazásnak csupán a Rajna-vidéki megszállással kapcsolatos vonatkozásait figyelte. Azt a tényt azonban, hogy ez a népszavazás egyttal az új birodalmi gyűlés tagjait is „megválasztotta”, a világsajtó kevéssé kommentálta. Pedig az új birodalmi gyűlés összetételének vizsgálata felette tanulságos.

Az 1933 nov. 13.-án megválasztott törvényhozó testületet a horogkeresztes frazeológia a „forradalom birodalmi gyűlés”-ének, az 1934 aug. 19.-én megválasztottat a „német egység és hadsereg” gyűlésének, végül a jelenlegit a „szabadság és becsület Reichstag”-jának nevezi. Mindegyik egy-egy részletét volt hivatva megvalósítani annak a programnak, amit Hitler már a „Mein Kampf”-ban körvonalazott. A mai Reichstag feladata a keleti program első részletének megvalósítása. Ehhez képest változott tehát a birodalmi testület összetétele. A hohenzollerni idők óta most első ízben jutottak be a háborúelőtti pángermán mozgalom vezetői, élükön *Heinrich Class-al* az *Alldeutscher Verband* elnökével, ki az 1923-as sikertelen monarchista puccs vezére volt. A hasonlócéltú egyesületek összes vezetői helyet foglalnak a birodalmi gyűlés padsoraiban. A nagyipar és a nagybirtok képviselői, valamint a pénzarisztokrácia fejei szintén bekerültek, a horogkeresztes szervezetek és a testnevelés irányítóival egyetemben. A törvényhozó testület „paraszt” frakciójának soraiban ilyen nevekkkel találkozunk: *Gróf Wolfgang von York*, *gróf Bernd von Kanne*, *gróf Stauffenberg*, stb. A legfigyelemreméltóbb azonban a nemrég még idegen államok kötelékébe tartozók névsora, kik politikai magatartásuk miatt voltak kénytelenek Németországba menekülni. A birodalmi gyűlésbe bejutottak a külföldi nácimozgalom legbírhetőbb vezetői. Ezek közül csupán az osztrák mozgalomból ismert *Theo Habicht*, *Frauenfeld*, *Proksch*, *Hofer* és *Reschny* (az osztrák légio vezetője), akik